

Αθήνα, 12 Ιουνίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Δύο χρόνια αδράνειας και καθυστερήσεων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1787 για τις εκπομπές μεθανίου με αποτέλεσμα την απουσία εθνικού πλαισίου εποπτείας και ελέγχου».

Το μεθάνιο είναι μόλις δεύτερο μετά το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) ως προς τη συνολική συμβολή του στην κλιματική αλλαγή και είναι υπεύθυνο για το ένα τρίτο περίπου της τρέχουσας αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη. Πρόσφατα, ο ΟΗΕ (UNEP) προειδοποίησε ότι οι εκπομπές μεθανίου υπονομεύουν ολόένα και περισσότερο την αγροτική παραγωγικότητα ενώ παράλληλα επιδεινώνουν τις καταστροφές που σχετίζονται με το κλίμα σε ολόκληρο τον κόσμο. Σημαντικές είναι οι επιπτώσεις του εν λόγω αερίου και στην ανθρώπινη υγεία σύμφωνα με μελέτες.

Η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) δημοσίευσε στην Έκτη Έκθεση Αξιολόγησής της το εύρημα ότι απαιτούνται σημαντικές μειώσεις στις ανθρωπογενείς εκπομπές μεθανίου μέχρι το 2030 προκειμένου να περιοριστεί η υπερθέρμανση του πλανήτη στους 1,5 βαθμούς Κελσίου (oC). Μεταξύ των δεσμεύσεων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας είναι και η αντιμετώπιση των εκπομπών μεθανίου και για αυτό η Ε.Ε. προχώρησε στη Στρατηγική για το Μεθάνιο (2020) και στην ολοκλήρωση του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2024/1787 «σχετικά με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας», ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από τις 04 Αυγούστου 2024 και είναι άμεσα εφαρμοστέος. Ο Κανονισμός εισάγει δεσμευτικό πλαίσιο για τη μέτρηση, παρακολούθηση, αναφορά και μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα του πετρελαίου, του φυσικού αερίου και του άνθρακα με συγκεκριμένες υποχρεώσεις τόσο για τους φορείς εκμετάλλευσης όσο και για τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

Για τον λόγο αυτό, ο Κανονισμός προβλέπει συγκεκριμένα ορόσημα και προθεσμίες για την οργάνωση του συστήματος εποπτείας, ελέγχου και επιβολής.

Ειδικότερα:

-Έως την 05/02/2025, η Ελλάδα οφείλει να έχει ορίσει την αρμόδια αρχή ή τις αρμόδιες αρχές εφαρμογής του Κανονισμού, να έχει καθορίσει το "σημείο επαφής" και να έχει εξασφαλίσει τους πόρους για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων (άρθ. 4),

-Έως την 05/05/2025, οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις οφείλουν να έχουν υποβάλλει πρόγραμμα εντοπισμού και επισκευής διαρροών (LDAR) και μέχρι τις 05/08/2025 να έχουν κάνει την πρώτη έρευνα LDAR για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις τους. (άρθ. 14),

-Έως την 05/05/2025 οι εισαγωγείς αερίου και προϊόντων άνθρακα οφείλουν να καταθέσουν στην αρμόδια αρχή τις πληροφορίες του Παρ. IX του Κανονισμού ή θεμελιωμένη αιτιολόγηση για την παράλειψή τους να το κάνουν. Αυτές οι εκθέσεις στη συνέχεια να διαβιβάζονται στην Ε.Ε. (άρθ. 27),

-Έως την 05/08/2025 οι φορείς οφείλουν να έχουν υποβάλλει στην αρμόδια αρχή, εκθέσεις εκτιμώμενων εκπομπών μεθανίου, βάσει γενικών συντελεστών και έπειτα μέχρι τις 05/02/2026 να έχουν υποβάλλει ειδικότερη ποσοτικοποίηση των εκπομπών σε επίπεδο πηγής (άρθ. 12),

-Έως την 05/08/2025 οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να έχουν καταρτίσει και δημοσιοποιήσει κατάλογο των ανενεργών γεωτρήσεων, προσωρινά ή οριστικά σφραγισμένων ή εγκαταλελειμμένων γεωτρήσεων (άρθ. 18),

-Έως τις 05/08/2025 οι φορείς εκμετάλλευσης ορυχείων και φορείς εκμετάλλευσης σταθμών αποστράγγισης όφειλαν να υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές έκθεση με δεδομένα για τις ετήσιες εκπομπές μεθανίου σε επίπεδο πηγής. Οι εκθέσεις αυτές έπειτα, οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να τις δημοσιοποιούν στο κοινό και την Ε.Ε. (άρθ. 20),

-Έως την 05/08/2025 η χώρα όφειλε να έχει καταρτίσει και δημοσιοποιήσει κατάλογο όλων των κλειστών ή εγκαταλελειμμένων υπόγειων ανθρακωρυχείων που έπαυσαν τις δραστηριότητές τους μετά τις 03/08/1954 και να παρακολουθούν τις εκπομπές από τις 05/05/2026 και έπειτα. (άρθ. 25),

-Έως 05/08/2025 και δίχως καθυστέρηση, η χώρα όφειλε να έχει θεσπίσει κανόνες κυρώσεων που θα εφαρμόζονται σε περιπτώσεις παραβίασης του Κανονισμού (άρθ. 33),

-Το αργότερο μέχρι την 05/02/2026 και δίχως καθυστέρηση, οι φορείς εκμετάλλευσης οφείλουν να έχουν συμμορφωθεί με τους περιορισμούς στον εξαερισμό και την καύση σε πυρσό (άρθ. 15) και

-Έως την 05/05/2026, οι αρμόδιες αρχές όφειλαν να έχουν ολοκληρώσει την πρώτη τακτική επιθεώρηση στους φορείς εκμετάλλευσης (άρθ. 6).

Ωστόσο, μέχρι σήμερα, δεν προκύπτει ότι έχουν ολοκληρωθεί οι αναγκαίες διοικητικές και κανονιστικές πράξεις που απαιτούνται για την πλήρη εφαρμογή του Κανονισμού στη χώρα μας, ούτε ότι έχουν ενεργοποιηθεί οι προβλεπόμενοι ελεγκτικοί μηχανισμοί και δομές που θα έχουν την αρμοδιότητα εφαρμογής των διατάξεων.

Η εξέλιξη αυτή προκαλεί ιδιαίτερο προβληματισμό, καθώς η αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού συνδέεται άμεσα με την προστασία του κλίματος, τη διαφάνεια στην ενεργειακή αγορά και την αποφυγή απωλειών φυσικού αερίου. Οι διαρροές μεθανίου συνιστούν όχι μόνο σημαντική πηγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου αλλά και απώλεια πολύτιμων ενεργειακών πόρων. Η ευρωπαϊκή νομοθεσία επιδιώκει ακριβώς τον εντοπισμό, τη μέτρηση και την αποκατάσταση των διαρροών, ενισχύοντας παράλληλα τη διαφάνεια και την ενεργειακή ασφάλεια.

Στην Ελλάδα, οι πιθανοί υπόχρεοι συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1787 καλύπτουν ολόκληρη την αλυσίδα παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης, διανομής και εισαγωγής ορυκτών καυσίμων. Ορισμένες ενεργειακές εταιρείες προχωρούν αυτόνομα σε ενέργειες συμμόρφωσης, καθώς ο κανονισμός παράγει απευθείας νομικές υποχρεώσεις, χωρίς όμως να υπάρχει αρμόδια αρχή για να απευθυνθούν.

Υπάρχουν πλέον δημόσια συστήματα ανίχνευσης μεθανίου μέσω δορυφόρων (Copernicus, IMEO) και αν εντοπιστούν περιστατικά εκπομπών στην Ελλάδα ή σε ελληνικές ενεργειακές υποδομές, τότε το θέμα γίνεται συγκεκριμένο και όχι θεωρητικό ή γραφειοκρατικό.

Παράλληλα, σε μια συγκυρία κατά την οποία αναπτύσσονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο πιέσεις για επιβράδυνση, αναθεώρηση ή αναστολή ορισμένων υποχρεώσεων του νέου πλαισίου για το μεθάνιο, η απουσία έγκαιρων μέτρων εφαρμογής από την ελληνική διοίκηση δημιουργεί εύλογα ερωτήματα ως προς τον βαθμό προτεραιότητας που αποδίδεται στην εφαρμογή ενός ήδη ισχύοντος και δεσμευτικού ευρωπαϊκού κανονισμού.

Η συμμόρφωση προς το ενωσιακό δίκαιο δεν μπορεί να εξαρτάται από μελλοντικές συζητήσεις περί πιθανής τροποποίησης ή αναθεώρησης του κανονιστικού πλαισίου αλλά προϋποθέτει την πλήρη εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Επειδή, προκύπτουν ερωτήματα ως προς την ετοιμότητα της πολιτείας να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις της και να προστατεύσει το δημόσιο συμφέρον,

Επειδή, η απροθυμία του ΥΠΕΝ να ορίσει Εθνική Αρμόδια Αρχή, να θεσπίσει κυρώσεις και να αρχίσει την παρακολούθηση των εκπομπών, λειτουργεί στην πράξη ως «άτυπη παράταση» για την αγορά και δημιουργεί καθεστώς περιορισμένης εποπτείας,

Επειδή, σύμφωνα με επίσημες εκθέσεις, διαπιστώνεται ότι από το 2024 και έπειτα η χώρα αποκλίνει όλο και περισσότερο από την τροχιά και τους Στόχους του ΕΣΕΚ, λόγω της αύξησης χρήσης ορυκτού αερίου.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1. Για ποιους λόγους δεν έχει οριστεί η αρμόδια αρχή, εδώ και δύο (2) χρόνια σχεδόν; Πότε σκοπεύει να προχωρήσει στον ορισμό της και στη διασφάλιση των πόρων που απαιτούνται;**
- 2. Έχει ενημερώσει η κυβέρνηση την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις καθυστερήσεις στην εφαρμογή του Κανονισμού με επαρκή αιτιολόγηση;**
- 3. Έχει εκτιμήσει το κόστος αυτής της καθυστέρησης για τη χώρα; Έχει εκπονηθεί εκτίμηση των περιβαλλοντικών, ενεργειακών, δημοσιονομικών και θεσμικών συνεπειών που συνεπάγεται η μη εφαρμογή του Κανονισμού από τον Αύγουστο του 2024 έως σήμερα; Εάν ναι, ποια είναι τα βασικά συμπεράσματά της;**
- 4. Πότε σκοπεύει να καλύψει τις υποχρεώσεις ελέγχου, καταγραφών και παρακολούθησης εκπομπών που προβλέπονται; Ποιο είναι το συγκεκριμένο και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα με το οποίο προτίθεται η κυβέρνηση να καλύψει τις υφιστάμενες εκκρεμότητες και να εξασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή του Κανονισμού;**
- 5. Θεωρεί η κυβέρνηση ότι οι υποχρεώσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1787 πρέπει να εφαρμόζονται πλήρως και εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών ή θεωρεί ότι η χώρα μπορεί να αναμένει ενδεχόμενες μελλοντικές τροποποιήσεις του ευρωπαϊκού πλαισίου πριν προχωρήσει στην εφαρμογή του;**
- 6. Έχουν υποβληθεί στο ΥΠΕΝ τα απαιτούμενα στοιχεία, προγράμματα και εκθέσεις των φορέων εκμετάλλευσης, των εισαγωγέων που απορρέουν από τα άρθρα 12, 14, 20 και 27;**
- 7. Διασφάλισε την τήρηση των περιορισμών για τον εξαερισμό και της καύσης σε πυρσό (άρθ. 15) και με ποιο τρόπο, δεδομένου ότι δεν καθορίστηκε αρμόδια αρχή; Έγιναν έλεγχοι και από ποιον φορέα;**

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Αικατερίνη (Κατερίνα)

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Παπαηλιού Γεώργιος

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)

Ψυχογιός Γεώργιος